

Latviešu tauta

Cilvēkus, kuriem ir kopīga valoda, teritorija, saimnieciskā dzīve un kultūra, sauc par **tautu**.

Latviešu tauta sāka veidoties 13. gadsimtā. Veidošanās ilga līdz 19. gadsimtam. Latviešu tauta veidojās no baltu un Baltijas somu tautām: kuršiem, latgaļiem, sēļiem, zemgaļiem, lībiešiem.

Latvijas teritorijā gadsimtu garumā valdīja gan vācieši, gan zviedri, gan poļi, gan cariskā Krievija. Vislielāko ietekmi uz Latvijas vēsturi un latviešiem atstājuši vācieši un cariskā Krievija.

“Vācu laikos” jeb Livonijas pastāvēšanas laikā latgaļi, sēļi, zemgaļi, kurši un lībieši sāka saplūst kopā, izveidojot latviešu tautu. 16. gadsimtā vācu mācītāji izdeva arī pirmās grāmatas latviešu valodā. Tās bija baznīcas lūgšanu grāmatas, taču, pateicoties tām, tika radīts pamats latviešu literārajai valodai jeb rakstībai. Vācu mācītāji pie baznīcām nodibināja arī pirmās latviešu skolas, kuras bija domātas latviešu zemnieku bērniem, jo latvieši galvenokārt bija zemnieki. Latgalē valdīja poļu muižnieki. Par izglītību rūpējās katoļu mūki jezuīti.

Kā radies vārds “Latvija”? Kad šo apzīmējumu sāka lietot? Par to pilnīgi drošu ziņu nav. Tikai 19. gadsimta otrajā pusē latviešu apdzīvoto teritoriju sāka saukt par Latviju. Latviešu literatūrā to pirmais ieviesa dzejnieks Auseklis. 1873. gadā, vēl pirms radās Latvijas valsts, Pirmajos latviešu dziesmu svētkos skanēja Baumaņu Kārļa lūgšana “Dievs, svētī Latviju!”, kas vēlāk kļuva par Latvijas himnu.

Pirmā pasaules kara (1914.–1918. gadā) rezultātā sabruka Krievijas un Vācijas impērijas, Eiropā radās jaunas valstis, arī jaunā Latvijas Republika (1918. gada 18. novembrī).